

OBSAH

Úvod		11
	Liturgicko-historické súvislosti k názvom slávenia Eucharistie	14
1. Židovské korene kresťanskej liturgie		20
1. 1	Chrám a obeta	21
1. 2	Synagogálna liturgia	22
1. 3	Židovská Pascha a Kristova Posledná večera	23
2. Pohľad na slávenie Eucharistie v apoštolskej dobe		33
2. 1	Účastníci liturgického zhromaždenia	35
2. 2	Miesto a čas slávenia Eucharistie	36
3. Slávenie omše v poapoštolskej dobe		38
3. 1	Sýrsko – palestínska tradícia	39
3. 1. 1	<i>Didaché</i>	39
3. 1. 2	<i>List Plínia Mladšieho</i>	43
3. 1. 3	<i>Constitutiones apostolicae</i>	43
3. 1. 4	<i>Ostatné pramene</i>	43
3. 2	Starokresťanské východné anafory	44
3. 2. 1	<i>Apoštolská anafora Addaiho a Mariho</i>	44
3. 2. 2	<i>Maronitská anafora sv. Petra</i>	45
3. 2. 3	<i>Alexandrijské anafory</i>	45
3. 2. 4	<i>Antiochijské anafory</i>	46
3. 3	Helénska liturgická tradícia	49
3. 3. 1	<i>Justín a Apologia prima</i>	49
3. 3. 2	<i>Dialóg so Židom Trifónom</i>	52
3. 3. 3	<i>Časové preloženie eucharistického zhromaždenia: ráno namiesto večera</i>	53
3. 3. 4	<i>Traditio apostolica</i>	54
3. 4	Západná latinská tradícia	63

3. 4. 1	<i>Tertulián a situácia v severnej Afrike</i>	63
3. 4. 2	<i>Sv. Cyprián z Kartága</i>	63
3. 4. 3	<i>Sv. Augustín a jeho svedectvo o slávení Eucharistie</i>	64
3. 4. 4	<i>Sv. Ambróz a liturgia v Miláne</i>	65
3. 5	Služba diakonís v Cirkvi	66
3. 6	Liturgická celebrácia	67
3. 7	Periodicita slávení	68
3. 8	Štruktúra eucharistického zhromaždenia	69
3. 9	Prijímanie Eucharistie	69
4.	Vývoj slávenia omše od 5. do 7. storočia	71
4. 1	Prenikanie liturgie do franského sveta	77
4. 2	Celebrácia na sklonku antiky	78
4. 2. 1	<i>Pramene tohto obdobia</i>	78
4. 2. 2	<i>Knihy pre lektorov</i>	81
4. 2. 3	<i>Knihy spevov</i>	81
4. 2. 4	<i>Knihy obradov – Ordines</i>	82
4. 2. 5	<i>Výklady omše kvôli lepšej zrozumiteľnosti</i>	82
4. 3	Omša v 7. až 8. storočí podľa <i>Ordo Romanus primus</i>	83
5.	Slávenie Eucharistie v stredoveku	85
5. 1	Obohatenosť o galské prvky	87
5. 2	Liturgia na prelome tisícročí	88
5. 3	Prijímanie Eucharistie v stredoveku	92
5. 4	Omša vo vrcholnom stredoveku	93
5. 4. 1	<i>Bariéry medzi klerikmi a laikmi v stredovekej liturgii</i>	93
5. 4. 2	<i>Hudobná stránka liturgie vrcholného stredoveku</i>	95
5. 4. 3	<i>Správanie sa veriacich počas omší v stredoveku</i>	96
5. 5	Cesta k tzv. tichej omši	96
5. 5. 1	<i>Prenikanie tzv. tichej omše</i>	98
5. 5. 2	<i>Účasť a zbožnosť – koncentrácia na reálnu prítomnosť Krista</i>	102
5. 5. 3	<i>Správanie sa veriacich voči Najsvätejšej Eucharistii</i>	102
5. 5. 4	<i>Poverčivá účasť</i>	103
5. 5. 5	<i>Omšové paródie v stredoveku</i>	103

5. 5. 6	<i>Eucharistický pôst</i>	104
5. 5. 7	<i>Pozdvihovanie konsekrovaných spôsobov (elevácia)</i>	105
5. 6	Bohoslužba kázne v stredoveku	105
5. 7	Nesprávne formy slávenia omše v stredoveku	107
5. 7. 1	<i>„Suchá omša“ – missa sicca (lod'ová, poľovnícka omša)</i>	107
5. 7. 2	<i>Tzv. viacvrstvové omše</i>	107
6.	Tridentský koncil a misál pápeža Pia V.	108
6. 1	Stav pred Tridentským koncilom	108
6. 2	Tridentský koncil (1545–1563)	112
6. 2. 1	<i>Tri periódy zasadania koncilu</i>	112
6. 2. 2	<i>Trident a omša bez komunikantov</i>	114
6. 2. 3	<i>Dekrét o zneužívaní pri slávení omše</i>	114
6. 2. 4	<i>Nariadenia koncilu pre kňazov a laikov</i>	115
6. 3	K vzniku a štruktúre misála pápeža Pia V. (1570)	115
7.	Status slávenia omše od Tridentského do Druhého vatikánskeho koncilu	118
7. 1	Situácia v období po Tridentskom koncile	118
7. 2	Činnosť liturgického hnutia	122
7. 2. 1	<i>Liturgický vývoj vo Francúzsku</i>	123
7. 2. 2	<i>Beuronská kongregácia benediktínov</i>	126
7. 2. 3	<i>Snahy o obnovu liturgie v Belgicku</i>	127
7. 2. 4	<i>Rozvoj omšovej liturgie v opátstve Maria Laach</i>	128
7. 2. 5	<i>Ostatní predstavitelia pokusov o reformu liturgie</i>	130
7. 2. 6	<i>Snahy o liturgickú obrodu v Čechách</i>	132
7. 2. 7	<i>Liturgické hnutie na Slovensku</i>	134
7. 3	Od hnutia k reforme	136
7. 4	Celkové pohyby na poli liturgie tesne pred Druhým vatikánskym koncilom	138
	Záver	140
	Summary	144
	Použitá literatúra	147